

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Pokračování komunitního plánování sociálních služeb ORP Jindřichův Hradec
registrační číslo: CZ.03.2.63/0.0/0.0/16_063/0006571

Evaluace předchozích procesů plánování sociálních služeb v ORP Jindřichův Hradec

červen 2018

1. Cíl evaluace

Cílem evaluace je celkové formativní zhodnocení realizace předchozích procesů plánování sociálních služeb v ORP Jindřichův Hradec, tzn. zhodnocení jeho procesní i věcné stránky, konkrétně zhodnocení řízení projektu, průběžné zhodnocení realizace aktivit projektu a dosahování cílů, a to včetně navržení případných opatření ke zlepšení.

2. Přehled procesu evaluace

Předmět evaluace

Předchozí procesy plánování sociálních služeb na území ORP Jindřichův Hradec:

- Podpora procesů plánování sociálních služeb na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Jindřichův Hradec. (Realizovalo Centrum pro komunitní práci jižní Čechy podle smlouvy o dílo v rámci projektu Plánování sociálních služeb v Jihočeském kraji II. Byly realizovány informační aktivity a zpracován Akční plán pro rok 2018.)
- Podpora plánování sociálních služeb na území SO ORP Jindřichův Hradec 2016. (Akční plán pro rok 2017 byl připraven v průběhu září až prosinec 2016 díky grantu poskytnutého v rámci Grantového programu Jihočeského kraje „Podpora plánování sociálních služeb na území správních obvodů obcí s rozšířenou působností v Jihočeském kraji“.)
- Podpora plánování sociálních služeb na území správního obvodu ORP Jindřichův Hradec. (Akční plán pro rok 2016 byl zpracován v průběhu září až listopadu 2015 díky grantu poskytnutého v rámci Grantového programu Jihočeského kraje „Podpora plánování sociálních služeb na území správních obvodů obcí s rozšířenou působností v Jihočeském kraji“.)
- Komunitní plánování sociálních služeb ORP Jindřichův Hradec. (Realizovalo Centrum pro komunitní práci jižní Čechy v letech 2013-2015. Projekt byl podpořen z OP LZZ. Střednědobý plán byl schválen v roce 2015 s platností na období 2015 – 2017.)
- Plánování sociálních služeb v Jihočeském kraji 2012–2013. (V rámci plnění zakázky tohoto projektu byly zpracovány analýzy: poskytovatelů, využití pečovatelské služby, problematiky ubytoven a osob s duševním onemocněním. Byl vydán katalog

poskytovatelů sociálních služeb. Další aktivitou byl Den zdraví a poskytovatelů sociálních služeb.)

- Komunitní plán sociálních služeb pro město J. Hradec (zpracování bylo podpořeno z ROP a probíhalo v letech 2007–2008).

Evaluační procesy plánování sociálních služeb v ORP Jindřichův Hradec se zejména zaměřuje na proces zpracování posledního střednědobého plánu - Komunitní plán sociálních služeb ORP Jindřichův Hradec 2015–2017, s přihlédnutím ke zpracování následných akčních plánů v letech 2015 - 2017.

Projekt Komunitní plánování sociálních služeb ORP Jindřichův Hradec byl realizován v období 1.7.2013–31.3.2015. Projekt byl zaměřen na zavádění a udržení procesu plánování dostupnosti sociálních služeb na území správního obvodu ORP Jindřichův Hradec. Cílem projektu byla podpora místního partnerství a vypracování prvního komunitního plánu sociálních služeb pro celé správní území (celkem 58 obcí). Území ORP J. Hradec bylo poslední v Jihočeském kraji, které ještě nemělo komunitní plán sociálních služeb zpracován.

Metodologie evaluace

Pro potřeby evaluace procesů plánování sociálních služeb v ORP Jindřichův Hradec byl zvolen model průběžné interní evaluace s výrazně zastoupeným prvkem sebehodnocení. Zvolená metoda evaluace propojuje informace o řízení projektu, informace o realizaci aktivit v projektu a informace o zhodnocení výstupů a výsledků z perspektivy zástupců organizací zapojených do procesu plánování, a to včetně navržení případných opatření ke zlepšení realizace plánování.

Evaluační realizoval zpracovatel analýz a evaluace ve spolupráci s ostatními členy realizačního týmu v průběhu ledna až dubna 2018. Byli kontaktováni členové řídicí skupiny a pracovních skupin předchozích procesů plánování. Byl s nimi realizován řízený rozhovor, který byl členěn podle jednotlivých klíčových aktivit projektu. Evaluační byla následně předmětem diskuse během jednání pracovních skupin a řídicí skupiny. Data byla analyzována pomocí tematické obsahové analýzy dokumentů. Pro tematickou analýzu je typické, že je zaměřena výlučně na obsah a na jeho tematickou kategorizaci. Tematická analýza probíhá pomocí hledání určitého obsahu (tématu) v analyzovaných datech, danému tématu přitom předchází znalost určité teorie, která může pocházet z odborné literatury nebo může vznikat v průběhu výzkumu samotného (Riessman, 2008).

3. Evaluační zjištění

Informační kampaň a propagace

Informační kampaň probíhala po celou dobu realizace projektu. Cílem bylo poskytnutí informací o komunitním plánování sociálních služeb široké veřejnosti a zapojení maximálního počtu obyvatel regionu do procesu plánování.

Účastníci procesu vyzdvihovali zejména osobní komunikaci, kdy široká skupina lidí zapojených do pracovních skupin komunikovala s dalšími zájemci o sociální problematiku. Při navazování kontaktů pomáhal také letáček se stručným shrnutím projektu.

Zejména pro vnitřní komunikaci mezi zapojenými subjekty se dobře osvědčil také internet. Na stránkách města Jindřichův Hradec i realizátora projektu byly zveřejňovány informace o projektu včetně zápis z jednotlivých skupin a také jednotlivé výstupy. Internet tak sloužil zejména jako znalostní databáze, kde na jednom místě bylo možné získat všechny podstatné informace k plánování.

Jako ne příliš významné z hlediska informování bylo označeno zveřejňování tiskových zpráv v novinách (včetně městských a obecních zpravodajů) a reportáže v místní televizi. Lidé jsou příliš zavaleni informacemi a i když si zprávu přečtou nebo vyslechnou, většinou na ni okamžitě zapomenou. Respondenti zaznamenali také případy, kdy si člověk zprávu přečetl, ale nespojil ji se svou životní situací a svým zájmem.

Vypracování metodik a základních dokumentů (základní listina, jednací řády)

Byla vypracována metodika pro plánování sociálních služeb na území SO ORP J. Hradec. Dále byl připraven program vzdělávání pro účastníky komunitního plánování (členy řídicí skupiny a pracovních skupin), byla zpracována a schválena základní listina a byly připraveny jednací řády.

Respondenti evaluace shodně konstatovali, že měli dostatek informací o plánovaném průběhu procesu plánování i o jeho cílech a jednotlivých postupových krocích. K tomu sloužila

metodika pro plánování sociálních služeb na území SO ORP J. Hradec i vzdělávání pro účastníky komunitního plánování (členy řídicí skupiny a pracovních skupin).

Obsah základní listiny i jednacích řádů řídicí a pracovních skupin byl dostatečný. Jednací řády nebyly v průběhu procesu nikdy využity, neboť jednání probíhala bez konfliktů a k závěrům se docházelo v naprosté většině případů konsenzem. Přesto jsou tyto dokumenty důležité, jako pojistka pro řešení případných neshod.

Veřejná setkání

Cílem prvního veřejného setkání, které se uskutečnilo 25. listopadu 2013, bylo seznámení veřejnosti s významem komunitního plánování sociálních služeb a s obsahem projektu. Dále byly prezentovány předchozí komunitní plány sociálních služeb zpracované na území SO ORP J. Hradec. Účastníci diskutovali o hlavních problémech v sociální oblasti.

Na druhém veřejném projednání 20. ledna 2015 byl představen návrh komunitního plánu. Účastníci měli možnost klást otázky a připomínkovat zejména jeho opatření a aktivity. Sebrané připomínky byly následně zpracovány.

Podle respondentů splnila veřejná projednání svůj cíl. První veřejné setkání bylo významné zejména předáním informací o plánování. Současně ale byly také diskutovány nejpálčivější sociální problémy v území ORP Jindřichův Hradec. Jako nedostatek byla označena nižší účast veřejnosti.

Druhé veřejné projednání bylo již více navštíveno. Důležitým aspektem pro připomínkování a následnou realizaci plánu byla silná účast vedení města J. Hradec v čele s panem starostou.

Analýza aktuální sociální situace v regionu

Během projektu byly vypracovány tyto analýzy:

Sociodemografická analýza regionu – je součástí plánu a zahrnuje potřebné statistické údaje za území SO ORP J. Hradec.

Anketa pro širokou veřejnost – sloužila jako podklad pro činnost pracovních skupin a celého týmu a současně pro propagaci procesu plánování.

Analýza sociálních služeb v regionu – analýza obsahuje popis všech poskytovatelů sociálních služeb v regionu, popis zaměření jejich služeb, cílových skupin, kapacit atd. Analýza

obsahuje i informace o tzv. doprovodných službách v regionu. Analýza byla využita také při sestavení *Katalogu poskytovatelů sociálních služeb*.

Analýzy potřeb cílových skupin – na základě požadavků jednotlivých pracovních skupin byly vypracovány tyto specifické analýzy:

- Analýza stavu bariér v Nové Bystrici
- Analýza potřebnosti pobytového hospice
- Analýza zadavatelů (obcí)
- Analýza potřeb poskytovatelů

Stručný závěr ze specifických analýz je vždy u popisu příslušné oblasti a také na internetu.

Účastníci evaluace kladně hodnotili široké zapojení pracovních skupin do tvorby analýz. To umožňovalo zacílit analýzy na skutečné potřebná témata a omezit popisování zbytných údajů. Sociodemografická analýza dává obecný statistický pohled na region. Bohužel neobsahuje konkrétní prognózu vývoje obyvatel pro ORP Jindřichův Hradec.

Anketa pro širokou veřejnost potvrdila podobné závěry, jako obdobná anketa z minulého plánování. Pro nastavení nového plánu byla nejméně přínosnou analýzou. Její význam byl spíše propagační.

Analýza sociálních služeb v regionu byla výchozí jak pro vlastní plánování, tak pro sestavení katalogu poskytovatelů. Problematické je rychlé zastarávání informací v analýze. Organizace různě chápou stejné kolonky v dotazníku.

Analýza stavu bariér v Nové Bystrici byla využita při odstraňování bariér ve městě.

Analýza potřebnosti pobytového hospice byla dostatečná při sestavování záměru.

Analýza zadavatelů slouží nejen k získání informací ze všech obcí regionu, ale je současně příležitostí pro komunikaci i s nejmenšími obcemi o sociálních otázkách. Problémem je neochota některých obcí a jejich přehlcenost různými dotazníky.

Analýza potřeb poskytovatelů byla stručná, ale vystihovala hlavní potřeby poskytovatelů. Bohužel se nepodařilo žádným způsobem řešit hlavní problémy, ke kterým patří financování a neustálý nárůst administrativy.

Jednání řídicí skupiny

Řídicí skupina koordinovala proces komunitního plánování. Mimo jiné schválila jednací řády, připomínkovala veškeré analýzy, podporovala činnost pracovních skupin. V samém začátku

stanovila priority plánu (hlavní témata, kterými se plánovací proces zabýval). Dále připomínkovala návrhy opatření a aktivit. Připomínkovala a schvalovala finální výstupy.

Respondenti označili činnost řídicí skupiny jako efektivní a věcnou. Zastoupení jednotlivých sektorů v řídicí skupině bylo optimální. Zejména byla oceněna i přítomnost starosty J. Hradce. Jednání byla vhodně moderována a byl z nich vyhotoven dostatečný zápis. Jako dostatečná byla označena i frekvence setkávání.

Jednání pracovních skupin

V J. Hradci pracovaly čtyři pracovní skupiny, na ostatním území ORP pracovaly další čtyři skupiny. Tyto se scházely v Kardašově Řečici, Nové Bystřici, Nové Včelnici a Strmilově. Pracovní skupiny spolupracovaly při průzkumech a sběru podkladů pro analýzy. Pro každou prioritní oblast komunitního plánování byly vypracovány SWOT analýzy, byla navržena opatření k jednotlivým prioritám a vypracovány podrobné návrhy aktivit. Celkem se uskutečnilo 51 jednání pracovních skupin.

Nastavení kompetencí a vnitřní struktura založená na pracovních skupinách, realizačním týmu a Řídicí skupině se území osvědčila. Do pracovních skupin se zapojili všichni poskytovatelé sociálních služeb z ORP, všechna města a také některé větší obce a své zastoupení měli i uživatelé služeb. Jako pozitivní byla označena celková atmosféra při jednáních i zajištěné občerstvení. Účastníkům vyhovovala frekvence setkávání. Zápisy byly srozumitelné.

Monitoring a vyhodnocení KPSS J. Hradec

V průběhu realizace projektu bylo vyhodnoceno plnění předchozích komunitních plánů, zpracovaných na území ORP J. Hradec. Vyhodnocení provedly příslušné pracovní skupiny. Vyhodnocení je přístupné na internetu.

Monitoring a vyhodnocení bylo nezbytným předpokladem pro vytvoření nových plánů. Způsob, kdy realizační tým komunikoval s jednotlivými realizátory aktivit plánu a připravil podklad, který byl následně diskutován v pracovních skupinách byl označen za ideální. Monitoring a vyhodnocení může být takto realizováno i nadále.

Vytvoření plánu a katalogu, distribuce

Na konci procesu byl zkompleťován dokument *Komunitní plán sociálních služeb ORP J. Hradec*. Jako součást plánu jsou přílohy s podrobnými analýzami. Byl vypracován *Katalog poskytovatelů sociálních služeb v ORP Jindřichův Hradec*. Vytvořený katalog je převeden do interaktivní formy, která umožňuje jeho průběžnou aktualizaci samotnými poskytovateli.

Komunitní plán je dobře nastaven. Jako vyhovující bylo označeno i zařazení pouze výtahů z dílčích analýz s tím, že plné znění je přílohou plánu.

Katalog poskytovatelů by v budoucnu mohl obsahovat také popis jednotlivých životních situací a nemusel by být členěn pouze podle poskytovatelů. I přes drobné technické problémy (nutnost mít přihlašovací jméno a heslo), bylo velmi vhodné zařazení i elektronické formy katalogu.

Schválení plánu

Po veřejném projednání plánu a zapracování připomínek byl návrh plánu schválen řídicí skupinou dne 18. 3. 2015 a předložen k projednání a schválení zastupitelstvy všech měst a obcí, včetně města J. Hradce. Zastupitelstvo města J. Hradec schválilo plán usnesením č. 117/6Z/2015 ze dne 25. 3. 2015

Po schválení plánu zastupitelstvem města J. Hradec byl každoročně schvalován radou města Akční plán pro následující rok. Bylo by vhodné, kdyby plán schválilo víc měst a obcí v ORP J. Hradec.

4. Závěrečné shrnutí

Evaluace neodhalila žádný zásadní problém v procesu plánování ani následného monitoringu, hodnocení a vytváření následných akčních plánů. Z hlediska komunikace a propagace celého procesu byla zdůrazněna nutnost osobního kontaktu. Komunikace prostřednictvím médií má naprosto nepatrný reálný dopad. Účastníci procesu plánování doporučují nerealizovat do budoucna anketu pro veřejnost, neboť její využití pro plánování je minimální. Důležitým aspektem bylo zapojení všech relevantních subjektů a aktérů. Problematičtější je nízké zapojení některých organizací zřizovaných Jihočeským krajem. Hlavním problémem plánování je jeho následná využitelnost a realizace naplánovaných aktivit. Z tohoto pohledu je významné zapojení vedení města Jindřichův Hradec.